

Hírmondó

Zánka

Zánka Község Önkormányzatának lapja

Iskolai nyári programok 7. oldal

Szüret 11. oldal

Bornapok 11. oldal

Interjú Rózsa Gabriellával 22. oldal

Támogatások..... 3. oldal

Járjunk szűrővizsgálatokra! . 4. oldal

40 éves a templom 17. oldal

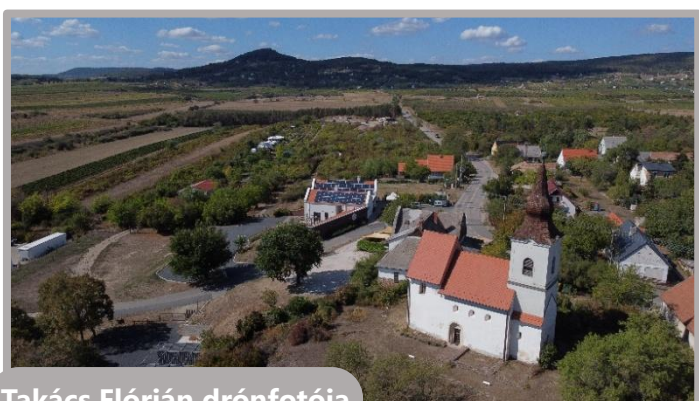
Akik távoztak..... 18. oldal

Krizantém, az ősz virága.... 24. oldal

Bombariadó Zánkán 26. oldal

Könyvtári programok

Takács Flórián drónfotója

A Bornapokat megtisztelte jelenlétével országgyűlési képviselőnk, Forsthoffer Ágnes házelnök, aki informális látogatása idején ráadásul az államfői jogokat is gyakorolta. Balra dr. Oláh Kálmán polgármesterrel látható.

Főszerkesztői beköszönő

Kedves Zánkaiak, kedves Újságolvasók!
Nem mondhatni, hogy eseménytelenül zajlott a nyár – hogy is mondhatnánk, hiszen ez errefelé a legmozgalmasabb időszak –, de az előttünk álló ősz is sok programot, eseményt tartogat.

Mindenekelőtt: lesz szüreti felvonulás és mulatság október 3-án, szombaton, november 13-án pedig Márton-nap! Aztán idén is nyílnak majd az adventi ablakok. Az ezzel kapcsolatos felhívást és információkat a 25. oldalon találják. Dr. Oláh Kálmán háziorvos mindenkit szűrővizsgálatokra vár – ezek ingyenesek és nagyon fontosak egészségünk megőrzése szempontjából. Élünk velük! Várjuk a helyi építési szabályzat módosításához a visszajelzéseket is a 27. oldalon.

A 65 év felettieket várja az önkormányzat a Faluházba október 7-én 15 órára. A részvételi szándékot, kérjük, jelezze előre Antal Elvira falugondnoknál a +36 30 945 1561 telefonszámon.

Lehet jelentkezni iskolakezdési támogatásra, és tűzifát is lehet igényelni szociális alapon (felhívások a következő oldalon).

Végezetül egy rövid vallomás. A Zánkai Hírmondó jelen számában, az eredeti tervek szerint szerettünk volna egy interjút közölni Kolontári Gézával. A beszélgetésből sajnos búcsú lett. A Zánka Községért elismerésben részesült Kolontári Géza csendes személyisége, Zánka irányában tanúsított szeretete és a zánkai közösségért végzett munkája példaértékű. Erről szólt volna az interjú... Már csak ebben a formában tudunk búcsúzni tőle.

A következő számunk decemberben jelenik meg.

Mózses Krisztián
főszerkesztő

Önkormányzati hírek

Iskolakezdési támogatás. Szeptember 30-áig igényelhető az önkormányzatnál az iskolakezdési támogatás. Gyermekeként maximálisan 30.000 Ft kapható, ha a családban az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a 250.000 Forintot. Az igénylőlapot az önkormányzatban lehet kérni, vagy a zanka.hu-ról letölteni.

Szociális tűzifa. Az idei évben is lehet tűzifát igényelni, azok számára, akik fatüzeléssel fűtik az otthonukat, és az egy főre jutó havi nettó jövedelem nem haladja meg a 160.000 Forintot (egyszemélyes háztartás esetén a 210.000 Forintot). Az igénylőlap az önkormányzat honlapján és a hivatalban érhető el, vagy Antal Elvira falugondnoktól lehet kérni munkaidőben a +3630 945-1561 telefonszámon. Az igénylések leadásának határideje november 10.

Idősek karácsonyi támogatása. Idén is igényelhető a 65 év feletti karácsonyi támogatása. A Zánkán lakó időskorúak, ha havi jövedelmük nem éri el a 250.000 Forintot október 31-ig igényelhetik a támogatást. Részletek és igénylőlap Antal Elvira falugondnoknál (+3630 945-1561) vagy az önkormányzati hivatalban.

Erdőalja utca. Befejeződött a közműépítés a parcellázandó Erdőalja utca térségében, ahol az önkormányzat kedvezményes telkeket kíván értékesíteni. Az ivóvíz-, szennyvíz- és csapadékvíz-elvezető hálózat mellett a közvilágítás és az úthálózat kiépítése is megtörtént. A villamoshálózat befejezését az E.ON 2027. májusi határidővel vállalta.

Óvodai ajtócsere. Döntött az önkormányzat az óvodai beltéri ajtók cseréjéről. A 22 darab, CPL laminált felületű ajtóra a bruttó 5.374.924 forintos árajánlat volt a legkedvezőbb.

Mozgáskorlátozott rámpa. Az önkormányzat a strandra bruttó 2.193.290 forintos áron mozgássérült rámpát szerzett be, hogy akadálymentesített lehessen a strand továbbra is.

Buszmegálló-áthelyezés. Döntött az önkormányzat a Zánka orvosi rendelő északi irányú buszmegálló előrébb helyezésének tervezéséről. A megálló néhány méterrel kerül előrébb, hogy az utascsera ideje alatt az autóbusz ne lógjon be az Iskola utca tengelyébe, és csökkentse így a balesetveszélyt. A változtatás hozzájárul ahhoz is, hogy később elkészülhessen majd a Rákóczi úti gyalogátkelő is.

Helytörténeti sétaút. Az őszi folyamán elkészülnek a helytörténeti sétautak táblái, így településszerte lehet majd találkozni épületeken és oszlopokon egységes, rövid szöveges táblákkal, amelyek a település nevezetes, érdekes épületeit, helyeit mutatják majd be. A táblákon kivétel nélkül QR-kód is lesz, amelyet okostelefonnal beolvasva minden pontról további információkhoz lehet majd hozzájutni Zánka honlapján.

Támogatások. A képviselő-testület több támogatási kérelmet is befogadott. A Szentantalfa Nivegy-völgy Sportegyesületet 800.000 Forinttal, a Zánka Közrendjéért Polgárőr Szervezetet 400.000 Forinttal, a Zánkai Általános Iskoláért Alapítványt pedig 303.200 Forinttal támogatja.

Zászlótartók. A nyári folyamán a Fő utca, a Rákóczi út és a 71-es főút kereszteződésének villanyoszlopaira is kihelyezte a településüzemeltetés az új zászlótartókat. Így az augusztus 20-ai hétvégét már Zánka fő közlekedési útjai az ünnephez méltón várták, sűrűn fellobogózva.

Településüzemeltetés. A településüzemeltetés munkatársai a nyári hőkupolák idején is ellátták teendőiket, hogy Zánka a szezonban is a legszebb arcát mutathassa. Köszönet érte.

Telekértékesítések. Nyílt árverésen adta el az önkormányzat a 690/4 helyrajzi számú, 793 négyzetméter nagyságú telkét, bruttó 100 millió forintért. Telekalakítás során, a szomszédos telek tulajdonosának kérésére adta el az önkormányzat a 774 helyrajzi számú telek 453 négyzetméteres részét 10 millió forintért.

Egészségház

Járjunk szűrővizsgálatokra!

Idén is lehetett jelentkezni HPV oltásra. Sajnos nagyon kevesen jelentkeztek, holott ez az oltás klinikailag bizonyítottan védelmet biztosít olyan típusú human papillóma vírusok (HPV) ellen, melyek jóindulatú, de nagyon nehezen kezelhető és rém kellemetlen genitális szemölcsöket (condyloma acuminatum) okoznak, illetve olyan HPV törzsek ellen is, melyek rosszindulatú genitális daganatokat és méhnyakrákot képesek okozni. Ezen daganatok gyógyulására csak nagyon korai stádiumban van esély, ezért is fontos a védőoltás mellett a rendszeres nőgyógyászati rákszűrés. Előrehaladott stádiumban sajnos a drasztikus csontoló műtét és a súlyos mellékhatásokat okozó kezelések ellenére is nagyon rossz a betegség kimenetele, ezekben az esetekben csak túlélésről – évekről – beszélhetünk, gyógyulásra nagyon kicsi az esély. 7. osztályban teljesen ingyenesen igényelhető a Gardasil9 nevű oltóanyag, ami egyébként 50.000 Ft/oltás lenne és a védettséghez 2 oltásra van szükség. Fiúknak is javasoljuk a védőoltás felvételét, ugyanis a condyloma acuminatum náluk is ki tud alakulni, a rosszindulatú daganatot (elsősorban méhnyakrákot) okozó HPV törzseket pedig ők is képesek terjeszteni, így megfertőzni partnerüket (esetleg leendő feleségüket, gyermekei édesanyját). Éljenek a védőoltások nyújtotta lehetőséggel, ugyanis minden oltás egy súlyos, akár halálos kimenetelű betegségtől védi meg az oltott embert és a nem oltott környezetét.

Rendelőnkől folyamatosan felkeressük betegeinket aktuális szűrővizsgálatok elvégzése céljából. Sokszor szembesülünk azzal, hogy a pácienseink nem szeretnének szűrővizsgálatokon részt venni. „Nincs nekem semmi bajom! Nincs is semmi panaszom. Nem érek én rá erre. Nem tudok eljönni a munkahelyemről.” Gyakran hallott mondatok. Azonban, ha józan ésszel átgondoljuk ezt a kérdést,

régeen rossz, ha egy olyan betegséget, ami az életminőséget nagy mértékben rontja, illetve az élettartamot lerövidíti akkor diagnosztizálunk, amikor már panaszt okoz. Az a jó vizsgálat, ami panaszmentes állapotban történik meg, amikor még gyógyítható vagy megelőzhető egy betegség.

A népegészségügyi szűrővizsgálatokat az 51/1997. (XII. 18.) NM rendelet a kötelező egészségbiztosítás keretében igénybe vehető betegségek megelőzését és korai felismerését szolgáló egészségügyi szolgáltatásokról és a szűrővizsgálatok igazolásáról szabályozza. A 25 és 65 éves kor között népegészségügyi céllal 3 évente javasolt nőgyógyászati rákszűrés (méhnyakrákszűrés). Amennyiben nem állandó partnere van valakinek, ez a szűrés gyakrabban, évente-két évente javasolt, illetve 65 éves kor felett is függ a jelenlegi és a megelőző nemi élettől és a családi kórelőzménytől. 45 és 65 év között javasolt népegészségügyi céllal két évente az emlő lágyrész röntgenvizsgálatán alapuló emlőszűrés (mammográfia), ami évente javasolt, ha a családban előfordult emlőrák.

50 és 70 év közötti életkorban népegészségügyi céllal két évente vastag- és végbélszűrés (vastagbéliszűrés) javasolt. A tavaly óta tartó székletvér-szűrővizsgálat továbbra is megy, kérem a levélben is kiértékelte betegeinket, hogy jelentkezzenek a rendelőnkben a szűrőcsomagért (a 2025. őszi Zánkai Hírmondóban írtam erről).

Férfiaknál 45 és 75 év között évente egyszer háziorvos szűrő jelleggel kérhet PSA (prostatata specifikus antigén) vizsgálatot, ami a prostata megnagyobbodás és a prosztaták szűrésére alkalmas laborparaméter.

Az életünk nem csak nekünk fontos, hanem más embereknek, szeretteinknek és a társadalomnak is. Sokan vagyunk, akik felelősek vagyunk másokért, családunkért, gyermekeinkért, így felelősségünk a magunk életéért, egészségéért egy komplex dolog, ami túlmutat önmagunkon.

dr. Oláh Kálmán, háziorvos

Húsmentes étkezés

Manapság a vegetáriánus (vagy akár vegán) étkezés egyre népszerűbbé és talán szükségesebbé is válik. Ez tapasztalható például az európai országok nagy részében. Lehetnek ennek kulturális, vagy egyre inkább teret nyitó etikai okai, sokan az egészségük megőrzése érdekében váltanak, illetve egyre hangsúlyosabbak a környezetvédelmi szempontok. A vegetáriánus étkezés nem összekeverendő a vegán étkezéssel, amikor minden állati eredetű élelmiszert kihagyunk a táplálkozásunkból, így a tojást, tejet, tejtermékeket, állati zsírokat tartalmazó élelmiszereket, vagy akár a mézet is.

A növekvő térnyerés ellenére, általánosságban az emberek nagy része még mindig hallani sem akar róla, hogy ne egyen többet húst. De vajon tényleg szükséges-e szélsőséges irányt venni és teljesen elhagyni a húsokat, és mi lehet az oka annak, hogy sokan teljesen elutasítják ezt?

Az egyik legfőbb ok a megszokás és az íz. Jó magyar szokás, hogy egy rendes főfogás a hús köré épül. A magas fehérje- és zsírtartalom miatt jobban telíthetnek a húsos ételek, mint például egy egyszerű saláta. Sokan nem kedvelik számos zöldség ízét, vagy éppen pont ízetlennek érzik őket. A húsos ételekhez valami megszokott, finom ízt kapcsolunk, amiről valóban nehéz lemondani. Hozzátenném, hogy egy húsmentes ételt is el lehet készíteni kifejezetten ízesen, illetve attól, hogy nem tartalmaz húst, tartalmazhat egyéb állati fehérjeforrást, például tejtermék vagy tojás formájában, ami szintén fehérjedúsá és laktatóvá teszi az ételt.

Egy másik fontos ok a társadalmi megbélyegzés. Húst enni egyenlő az erővel, energikussággal, míg a zöldségevést inkább feminin dolognak tartjuk és egyfajta „gyengeség” érzés is társul hozzá, hiszen a zöldségek nagy része valóban nem fog nekünk sok

energiát és fehérjét biztosítani. Én magam is tapasztaltam már megdöbbenő arcokat, ha étteremben egy húst nem tartalmazó, vagy éppen vegán ételt rendeltem.

Nehézséget okozhat a vegetáriánus étkezés hétköznapi megvalósítása is, igaz ez az iskolákra, éttermekre, munkahelyi étkezdékre. Sajnos a legtöbb helyen a vegetáriánus étel kimerül a rántott sajt, és rántott gomba esetleg karfiol kategóriánál, miközben számos módon lehetne ezt színesíteni. Nem minden embernek van ideje naponta újabb és újabb ételt kigondolni és megfőzni, az alacsony éttermi, étkezdei kínálat miatt pedig egyhangú lehet az étkezés.

Azonban a vegetáriánus étkezés számos előnnyel járhat, de már az is jótékonyan hat az egészségünkre, ha egy héten többször beiktatunk húsmentes étkezést vagy napot. Ezáltal a rost- és antioxidánsbevitelünk megnőhet, az emésztés javulhat, a koleszterinszint mérséklődhet, a vérnyomás csökkenhet, könnyebbé válhat a fogyás. Bátran próbáljunk ki új alapanyagokat és ételeket!

Amikre viszont érdemes figyelni, ha valaki teljesen elhagyná a húst, hogy esetlegesen vaspótlásra szükség lehet, mert a növényekben lévő vas nehezebben hasznosul. Hasonló a helyzet a B12 vitaminnal, illetve az omega-3 zsírsavval. Ha egyszerűen csak csökkentjük a húsos étkezéseinket, akkor nem kell ilyen hiányoktól tartani. Szeretném hangsúlyozni, hogy sem a húsevés, sem a vegetáriánus étkezés nem jó vagy rossz. Mind a kettőt lehet jól és kevésbé jól csinálni. Például egy heti több alkalommal rántott sajtot, és feldolgozott vegán termékeket fogyasztó, vegetáriánus személy nem biztos, hogy többet tesz az egészségéért. Továbbra is a mértékletesség és a változatosság lesz a legfontosabb, bárhogy is étkezzünk.

Bartalos Zsófia
dietetikus

Az alábbiakban közöljük dr. Oláh Kálmán polgármester augusztus 20-ai zánkai ünnepségen elmondott beszédét.

Az önkormányzat nevében sok szeretettel köszöntök mindenkit a magyar államalapítás ünnepén, Magyarország születésnapján!

„A történelem az élet tanítómestere.” – Ahogy a politikus, történetíró Cicero írásából mai napig tartja a mondás. De azt is látjuk és szoktuk mondani, hogy „a történelem ismétli önmagát”. Szoktuk ezt főleg akkor mondani, amikor valami rossz dolog történik – ismétlődik. Adódik a kérdés, hogy hogyan értelmezzük az eseményeket, vagyis valójában mit is tanulunk a történelemből, egy adott történelmi eseményből?

Az államalapítás ünnepe, Szent István királyunknak a magyar nemzetet a mai napig megtartó munkássága emlékeztet minket arra, hogy bár Ázsiából jöttünk, de Magyarország helye Európában van. István király és édesapja, Géza fejedelem nagysága ugyanis abban mutatkozik meg, hogy meghozták ezt a döntést. Szembementek a honfoglaló magyar nép szokásaival annak érdekében, hogy Magyarország a mai napig létező állam legyen Európában. A vérségi kötelékek, a törzsszövetségek helyett területi alapú államigazgatást építettek ki; hittérítő papok jelentek meg a Kárpát-medencében és a magyarok meglévő hitvilága és vallási rendszere helyett hivatalosan is keresztény vallású ország lettünk; a korábbi kalandozások, portyázások helyett pedig békét és szövetséget kötöttek az európai országokkal. Augusztus 20-án arra emlékezünk, hogy a magyarok a keresztény Európát választották.

„A történelem ismétli önmagát.” Mint ahogy a közelmúltban is újra előkerült a régi dilemma: „Bizánc vagy Róma? – Kelet vagy Nyugat?”

„A történelem az élet tanítómestere.” Ahogyan az őseink és elődeink eddig végül mindig, úgy most is a magyarok a keresztény Európát, a nyugatot választották. Így hála Istennek, ma újra úgy ünnepelhetjük augusztus 20-án a magyar állam alapítását és a több mint ezer éves fennállását, hogy talán van remény egy európai kulturális és gazdasági

adottságokkal rendelkező polgári Magyarország kialakulására.

Tapasztalatom alapján azonban sajnos nem csak más országokkal, hanem nekünk magyar embereknek saját magunkkal, egymással is nagyon sok rendezni való ügyünk van. A több évtizedes árokásás, politikai kirekesztés és megbélyegzés súlyos sebeket ejtett a társadalmunkon, az emberek gondolkodásán. Az egymással való megbékélés elemi érdeke Magyarországnak!

Az államalapítás ünnepén muszáj megemlékeznünk arról is, hogy valójában mit is jelent, mit is szolgál az „állam”. Hogy nem az ember van az államért, hanem az állam az emberért. Hogy az úgynevezett államot azért találta ki az emberiség – szebben fogalmazva azért szerveződtek az emberek alkotta társadalmak állammá –, hogy egy területileg, földrajzilag körülhatárolt nemzeti-nyelvi-kulturális-vallási közösséget alkossanak. Ennek szerves része a közös nyelv és a több száz éves együttélésből származó történelmi-művészeti-irodalmi-kulturális hagyományok. A hagyományok tisztelete, megőrzése és ápolása – bár szokták mondani nem beteg az, hogy ápolni kelljen, inkább – a hagyományok ismerete és megélése ezért nem visszalépés, hanem a jövőbe mutató tanuláshoz szükséges eszköz. Zánkán mi mindent megteszünk annak érdekében, hogy mindehhez hozzájáruljunk, ugyanis a magyar állam, sőt az egész magyar nemzet a határon túli magyarokkal ilyen kis közösségek összessége, mint a zánkai. Így ezeknek a kis közösségeknek az összessége adja az összképet, a „magyarságot”, mint a mozaikkockák egy nagy mozaik képét.

„A történelem az élet tanítómestere.” A magyar állam több, mint ezer éve, Szent István királyunk megkoronázása óta minden viszontagság, háborúk, politikai diktatúrák és terror ellenére létezik! A magyar emberek igénye a szabadságra, az elfogadásra, az európai keresztény kulturális közösséghez tartozásra, egy polgári jólétre pedig bebizonyította, hogy Magyarország helye Európa, ahogyan azt Géza fejedelem és Szent István királyunk megálmodta. Isten éltesse Magyarországot!

Évzárótól évnyitóig

Évvégi osztálykirándulások. A tanév végének közeledtével idén is elérkezett a diákok által legjobban várt időszak: az osztálykirándulások ideje. Tanulóink az ország számos csodás vidékét bejárták, élményekkel, játékkal és rengeteg új ismerettel gazdagodtak.

Az első és második osztály egy élményekben és ismeretekben gazdag kiránduláson vett részt Balatonfüreden. A Lóczy-barlanghoz kisvonat vitte a kis csapatot, ahol vezetett túrán ismerkedtek meg a közelben megtalálható kőzetekkel. Ezt követően kisvonatos városnézésen vettek részt, majd a Balaton-parton található a Bodorka látogatóközpontban megismerkedtek a Balaton növény- és állatvilágával. A vidám kirándulást fagyizással zárták.

A 3. osztály egy felejthetetlen napot töltött a Veszprémi Állatkertben, ahol rengeteg érdekes állattal ismerkedhettek meg. A nap során közösen fedezték fel az állatkert lakóit, de a látogatás fénypontja egyértelműen a fókashow volt. Nagy izgalommal figyelték a fókák etetését, és a gondozók irányításával végzett trükköket. A nap folyamán rengeteget sétáltak a tágas kifutók között, így a látogatás végére alaposan el is fáradtak.

A 4. osztály Székesfehérvárra kirándult. Először a Koronázó Bazilika Emlékhelyet tekintették meg, ahol érdekes történelmi kiállítást láthattak a királyok korából, megismerkedhettek a koronázások történetével és múzeumpedagógiai foglalkozás segítségével visszarepülhettek az időben. A belvárosi séta alkalmával megnézték a helyi jellegzetes épületeket, szobrokat. Délután a Hetedhét Játékmúzeumba látogattak, ahol régi játékok gyűjteményei várták a kíváncsi tekinteteket. Fagyizással és játszótérrel zárták az élményekben gazdag napot.

Keszthelyre kirándult az 5. osztály, ellátogattak a Balaton Múzeumba, ahol az Aranyhíd – fejezetek a Balaton életéből című kiállítást tekintették meg.

Megismerték a Balaton kialakulását, élővilágát, a tó és az ember kapcsolatát, valamint a fürdőéletet és a hajózást.

A kiállítás után bronzkori ékszereket készítettek, mindenki lelkesen vett részt a kreatív alkotásban. A múzeum látogatása után a strandon fürdés, röplabdázás és fagyizás volt a program. A Csanád nevű nosztalgia sétahajóról gyönyörködhetnek a Balaton csodás látványában.

A 6. osztály egy élményekben gazdag kiránduláson vett részt Budapesten. A Duna-parton tett kellemes séta alkalmával megcsodálták a város nevezetességeit, a gyönyörű panorámát és a Duna látványát. A nap egyik legizgalmasabb programja a Madame Tussauds Budapest meglátogatása volt. A viaszfigurák között híres történelmi személyiségekkel, sportolókkal és művészekkel „találkozhattak”, sok közös fénykép is készült. Különleges élményt jelentett a gyerekeknek, hogy egy digitális alkalmazás segítségével Petőfi Sándor stílusában személyre szabott verset készíthettek. Ezután ellátogattak az Illúziók Múzeuma kiállítására, ahol számos érdekes trükköt és különleges élményelemet próbálhattunk ki. A különböző optikai csalódások, ügyességi feladatok és látványos installációk sok nevetést és meglepetést okoztak, játékos formában tapasztalhatták meg, hogyan téveszthet meg bennünket az érzékelésünk.

A nyolcadik osztályosok egy rendkívül tartalmas és emlékezetes napot töltöttek el Budapesten, ahol a felhőtlen szórakozás és a komoly történelmi tanulmányok tökéletesen megfértek egymás mellett. A kirándulás első állomása az Újbuda Centerben található Cyberjump trambulinpark volt. A diákok hatalmas energiával vetették bele magukat az aktív mozgásba. A délutánt az osztály az Andrassy úton található Terror Háza Múzeumban töltötte. Mivel a nyolcadikosok tananyagának szerves része a 20. századi diktatúrák története, a látogatás rendkívül aktuális volt.

Pályaorientációs nap. Izgalmas, élményekkel teli és rendkívül hasznos pályaorientációs napot szervezett iskolánk diákönkormányzata a tanév végén. A rendezvény célja az volt, hogy a diákok első kézből, gyakorlatias módon ismerhessék meg a különböző

hívásokat, segítséget kapva ezzel a jövőbeli pályaválasztásukhoz.

A nap egyik legnagyobb közönségikere kétségtelenül a Balatonfüredi Rendőrkapitányság munkatársainak érkezése volt. A rendőrök nemcsak a felszereléseiket mutatták meg, hanem egy látványos kutyás bemutatóval is készültek. A négy lábú fegyvermezetsége, az engedelmességi és keresési gyakorlatok teljesen lenyűgözték a diákokat.

Nem maradt el az izgalom a Badacsonytomaji Katasztrófavédelmi Őrs hivatásos tűzoltóinak köszönhetően sem. Az iskola udvarára begördülő hatalmas tűzoltóautó azonnal a figyelem középpontjába került, amelyet a gyerekek belülről is szemügyre vehettek. A program csúcspontjaként a tűzoltók egy valóságos tűzoltási bemutatót is tartottak, sőt, a legbátrabb tanulók maguk is kipróbálhatták a sugárcső kezelését.

A kézzelfogható akciók mellett az életmentés, az egészségmegőrzés és a mentális egészség témaköre is hangsúlyos szerepet kapott. Dr. Oláh Kálmán háziorvos közvetlen hangvételű beszélgetés keretében avatta be a diákokat az orvosi hivatás szépségeibe és nehézségeibe, rávilágítva arra, mekkora felelősséggel jár a gyógyítás. Az egészségügyi pálya iránt érdeklődők a Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamara (MESZK) Veszprém Vármegyei Területi Szervezetének munkatársától tanulhattak. A szakember segítségével a gyerekek alapvető elsősegélynyújtási fogásokat sajátíthattak el, és megismerhették az ápolói munka fontosságát.

Mivel a pályaválasztás és a mindennapi iskolai elvárások komoly lelki megterhelést is jelenthetnek, egy mentálhigiénés szakember is a diákok rendelkezésére állt. Az interaktív foglalkozás során a stresszkezelésről, az önismeretről és a belső motiváció fenntartásáról beszélgettek, ami kulcsfontosságú a sikeres jövőkép kialakításában.

A szakmák közvetlen, élményalapú bemutatása sokkal közelebb hozza a hivatásokat a felnövekvő generációhoz, mint a száraz tankönyvi leírások. A diákok csillogó szemei, számtalan kérdése és aktív részvétele egyértelművé tette: a rendezvény elérte a

célját, és sokak számára adott inspirációt a jövőre nézve.

Ballagás. Június 20-án tartotta ballagási ünnepségét a Bozzay Pál Általános Iskola. Az eseményen a végzős diákok megható búcsút vettek iskolájuktól, tanáraiktól és diáktársaiktól. Az ünnepséget színvonalas és meghitt műsor tette emlékezetessé. A rendezvény egyik kiemelkedő pillanata a Bozzay-díj átadása volt. Az idei elismerést Bánó-Weisz Benedek vehette át kiemelkedő teljesítményéért. A díjazott munkájával és példamutató magatartásával méltán érdemelte ki az iskola rangos kitüntetését. A ballagás ünnepi hangulatban zárult, szép emlékeket hagyva minden résztvevő számára.

Évzáró. Június 24-én vidám és egyben különleges hangulatú tanévzáró ünnepséget tartott iskolánk, ahol a 6. osztályos tanulók „Utazás egy tanéven át” című évzáró műsorukkal búcsúztatták a 2025–2026-os tanévet. A hagyományos évzáró műsorok üzenetét ezúttal megújult formában mutatták be: a képzeletbeli Tanév Expressz utasaként idézték fel az elmúlt hónapok eseményeit, élményeit és meghatározó pillanatait.

Az egyes „állomások” során nemcsak a tanév fontos történései elevenedtek meg, hanem az is, hogy a tudás megszerzése mellett milyen értékeket, tapasztalatokat és gondolkodásmódot kapnak a diákok egy-egy tanév során. Ezek az útravalók végig kísérik őket életük során, segítve őket a jövő kihívásaiban.

Az ünnepi műsort követően került sor a kiemelkedő teljesítményt nyújtó tanulók jutalmazására. A kitűnő tanulók Lajos bácsitól vehették át könyvjutalmukat. A legjobb alsós és felsős németes diákok a Zánkai Német Nemzetiségi Önkormányzat elismerésében részesültek.

A helyi sportbarátok támogatásának köszönhetően a legeredményesebb alsós és felsős sportolók – egy-egy fiú és egy-egy lány tanuló – Decathlon-ajándékutalványt kaptak elismerésül. A tantestület az idei tanévben egy új kitüntetést is alapított „Tantestületi elismerés” néven, amelyet első alkalommal Nagy Johanna Petra, 8. osztályos tanuló

OKTATÁS

vehetett át példaértékű munkájáért és közösségi szerepvállalásáért.

A bizonyítványok átvételét követően a tanulók osztályfőnökeik útravaló gondolataival és jókívánságaival „felszálltak” a Szünidő Expresszre, amely a megérdemelt nyári pihenés és az új élmények felé indította őket.

Városlódi tábor. A Zánkai Német Nemzetiségi Önkormányzat idén 4 tanuló táborozását támogatta 120.000 Ft összegben. A diákok ismét felejtethetetlen napokat tölthettek el 2026. július 20–25. között Városlődön. Az élménydús és programgazdag táborban a közösségi élmények mellett a német nyelvvel, valamint a német nemzetiségi hagyományokkal és kultúrával is közelebből megismerkedtek. (Rédling Benedek írása jobbra →)

Évnyitó. Szeptember elsején ünnepélyes tanévnyitóval hivatalosan is kezdetét vette a 2026/2027-es tanév és az iskola falai újra megteltek élettel. Az ünnepség legmeghatóbb pillanata az volt, amikor nyolcadikos tanulóink kézen fogva kísérték be az első osztályosokat. A legkisebbeket nagy szeretettel fogadta az iskolai közösség, hiszen számukra most egy teljesen új, izgalmas fejezet kezdődik. A hagyományokhoz híven az elsősök kétnyelvű mesekönyvet és apróságokkal teli Schultütét (iskolatölcsért) kaptak ajándékba, hogy vidámabban induljon az első évük. Az ünnepi hangulatot a harmadik osztályosok műsora tette teljessé. A diákok szép versekkel és egy végtelenül kedves előadással készültek, amellyel mindenkinek mosolyt csaltak az arcára.

Ott vagyunk már? Egy 17 éves lány, Koszonits Bettina édesapja, Koszonits Tibor kíséretében nagy dologra vállalkozott. Két és fél éves törpeszamarával, Fokival 1 hónap alatt gyalog körbejárják a Balatont. A túra célja, hogy felhívják a figyelmet az állatvédelemre, a felelős állattartásra és a mentett szamarakra. Céljuk, hogy útközben minél több ember figyelmét felhívják arra, hogy a mentett állatoknak is jár egy második esély. Szeptember 2-án a mi iskolánkba is ellátogattak, ahol nagy örömmel fogadta őket a gyereksereg. Lehet csak egy kis törpecsacsi, de néha egy állat közelsége, egy simogatás és egy őszinte mosoly olyan örömet tud

adni, amit semmivel sem lehet pótolni. Ezért is indultak útnak, hogy találkozzanak az emberekkel, beszéljenek az állatokról, és egy kicsit közelebb hozzák egymáshoz az embereket és az állatokat.

Filepné Kovács Julianna, rovatvezető

Városlőd – diákszemmel

Július 20-án, hétfőn a megérkezést és a bejelentkezést követően elfoglaltam a szállást. Ezután ismerkedés és programismertetés következett, ahol elmondták, hogy a hét témája a régi foglalkozások lesznek. Első nap a városlódi tájhoz látogattuk meg, ezután megnéztük a mesterségek fáját a templomnál. Este elmentünk a szokásos éjszakai túrára a közeli kis tóhoz. Kedden reggeli után német feladatok megoldásával kezdtük a napot. Ezután házanként külön-külön indultunk a városlódi falukvízre, ahol a falut kellett járni és az ott található táblákról kellett kitölteni a feladatlapokat. Szerdán reggeli után indultunk Bakonyszűcsre, ahol megtekintettük az ottani templomot, a kálváriát és meglátogattuk a helyi kocsmát is. Miután visszaértünk a kirándulásról, elmeséltek nekünk egy történetet Hárskútról, egy kis Bakonyi településről. A történet lényege az volt, hogy régen Hárskúton új templom épült és ahhoz építettek egy új utat. Csak véletlenül arra terelték a disznókat is. Az utat megcsinálták, de ugyanez lett a sorsa. Harmadjára is megcsinálták, ismét átmentek a friss betonon a disznók. Azután már az út úgy maradt és az utcát azóta is Malac utcának nevezik. Erről a történetről kellett egy hat képből álló képregényt rajzolni, amellyel nagyon sokat küzdöttünk. Szerda este volt a számháború, amit mindenki nagyon élvezett. Csütörtökön kiállították az elkészült rajzokat. Ezen a napon kuglófot is süttöttünk. Vacsora után pedig svábbál volt, ahol mi nem töltöttünk sok időt, inkább elmentünk társasozni a barátokkal. Idén pénteken szerencsére nem volt előadás, így reggeli után összepakoltunk, elkészítettünk egymástól és hazamentünk. Nekem idén is egy nagyon jó élmény volt ez a tábor és nagyon remélem, hogy jövőre is eljuthatok oda.

Rédling Benedek

Nyári programok és évkezdés

Hamar elszaladt a nyár az óvodában is. Júniusban remek kirándulásokon vettünk részt a gyerekekkel. Bejártuk közösen a révfülöpi játszótéreket, voltunk a Balaton-parton Zánkán és sikerült Monoszlóra is eljutnunk Gál Kriszta nénihez. Idén is emlékezetes marad, hiszen a nyáron mindenki öröme megérkeztek az óvodába a gyerekek által készített kerámiák. A kirándulások fagyiköltségeihez a szülői munkaközösség által kapott támogatás is hozzájárult, amit ezúton is köszönünk. A kerámiákat a Német Nemzetiségi Önkormányzat által sikerült finanszíroznunk.

Júniusban ismét megtartottuk az elmaradhatatlan gyermeknapot, idén is nagy sikerrel. Lelkes támogatóink elsősorban a szülői munkaközösség tagjai és helyi vállalkozók voltak idén is. A szülők a büfében nagyon sok finomságot készítettek és árusítottak. A programokat a tűzoltóautó, légvár és póniló meg játékos zenés foglalkozás is színesítette. Az elmaradhatatlan tombola és zsákbamacska, meg a sok finomság a gyerekek arcára derűt és mosolyt csaltak, mint minden évben. Idén is nagyon sok tombolafelajánlás és zsákbamacska érkezett, amit néhány kitartó és lelkes szülő segített összecsomagolni. Utólag is szeretnék mindenkinek köszönetet mondani, aki a rendezvény sikere érdekében sokat segített nekünk.

Július második felében sok kisgyermek érkezett vissza az óvodába-bölcsődébe. Néhány hét múlva pedig már szeptember elején jártunk, új nevelési évvel sok új kisgyermekkel. A bölcsődei, óvodai csoportok életében a nevelők körében semmilyen változás nem történt. A Micimackó csoportban Bognár-Egyed Katalin, Steierlein Luca óvónénik és Pádár Klaudia dajka kezdte meg a nevelési évet 24 gyermekkel összeszokott csapatként. Luca az idei évben kezdi meg Sopronban a főiskolát, hogy németes óvónéniként is erősítse tovább csapatunkat.

A Szivárvány csoportban a tavaly összeállt nevelői csapattal indult az év. Fehér Fatima immár óvodapedagógusként kezdte meg velem a harmadik nálunk töltött évét. A mindennapokban Tóth Adrienn dajka segíti a munkánkat, aki szintén tanul, jelenleg másodéves kisgyermekgondozó képzésen. A mi csoportunk 25 gyermekkel kezdte meg a nevelési évet. Tízen csatlakoztak a nagycsoportosoktól megfigyeltetett csapatunkba. Tündérik és nagyon ügyesek, régen volt ilyen jó élményünk a beszoktatás. Büszkék vagyunk rájuk.

Nagy örömünkre Kók-Zatkalik Szilvia is csatlakozott hozzánk, pedagógiai asszisztensként segíti munkánkat napi 4 órában decemberig. Sokat segít nekünk a gyerekek körül a beszoktatásban és minden egyéb feladatban a hétköznapiakban.

Bölcsődénkben sincs változás. Simon Andrea, Gelencsérné Tulézi Rita és Steierlein Edit néni folyamatosan szoktatja be a kicsiket, akiknek egy igazán szép időszak kezdődik az életében.

Az óvodai épület is korszerűsödött az elmúlt időszakban. A fenntartó zánkai Önkormányzat segítségével a tetőtéri ablakok és beltéri ajtók cseréje is megtörtént. Ezúton is szeretnénk megköszönni a felújítást.

Az intézmény konyháján Fehér Zoltán szakács munkáját szeptembertől Hebling Ernő vette át. Ernő újításokat vezet be, a menü ízletes, remélhetőleg minden korosztály meglegedésére.

Bár az óvodai tevékenységek teljesen lefedik a gyermekek életét, a tavalyi évben már kialakított rendszer szerint elkezdődnek a külsős foglalkozások is. Ovisfoci, gyermek néptánc, hittan és úszás, bábszínház, szivacskezilabda és környezetvédelmi előadások színesítik a gyerekek hetirendjét.

Az őszi és az időjárás változás számos lehetőséget tartogat majd a mindennapok megélésére a gyermekekkel együtt. Lelkesen állunk elébe, és szeretettel várjuk a gyermekeket.

Simonné Mohos Éva, óvodavezető

Élményekben gazdag nyár, közösségi ős

Nyári beszámoló. A 2026-os nyár ismét megtöltötte élettel Zánkát. A mögöttünk álló hónapokban a kultúra, a hagyományőrzés, a sport, a zene és a közösségi programok sokszínű kínálata várta a helyieket, a nyaralókat és a településünkre érkező vendégeket.

A nyár egyik kiemelt eseménye a Zánkai Halász- és Bornapok volt. A tavaly újjáélesztett rendezvény idén is a hagyományok megőrzése és azok mai formában történő tovább gondolása jegyében folytatódott. A halásznapi programjában néptánc, népzene, látványhalászlé-főzés és gasztronómiai programok kaptak helyet, míg a Bornapok estéin balatoni borászok és színvonalas élőzenei produkciók várták a közönséget. A rendezvény egyik különleges pillanata Palya Bea és Oláh Krisztián koncertje volt.

Augusztus első hétvégéjén a Családi Napok következtek a Zánkai Strandon. Bábszínház, kézműveskedés, légvár, mobil mászófal, tánc, zenés programok és a Rákóczi Emlékbusz gondoskodtak a családok tartalmas kikapcsolódásáról. A strand egész nyáron fontos közösségi térként működött, ahol a pihenés mellett a sport és az aktív kikapcsolódás is nagy szerepet kapott. Júliusban és augusztusban minden hétvégén röplabda-bajnokság zajlott a strandon, amely rendkívül népszerűnek bizonyult. A mérkőzések nemcsak a sportolókat mozgatták meg, hanem a strand vendégei számára is látványos és szórakoztató programot jelentettek. A bajnokság eseményeiről kisfilmek is készültek, amelyekkel egy pályázaton sporteszköz-utalványokat nyertünk. A pályázati siker külön öröm számunkra, hiszen így a nyári közösségi sportélet eredménye a jövőben is hozzájárulhat a zánkai sportprogramok fejlődéséhez.

A nyár különleges színfoltját jelentette a sakk-szimultán programsorozat, amelyre a nyár folyamán három alkalommal is sor került. A résztvevők Jeszenszky Józseffel mérhették össze tudásukat, a rutinos sakkozótól egészen a lelkes amatőrökig.

Augusztus 20-án ismét a közös ünneplésé lett a főszerep. A Tájház udvarán közös sütés-főzés, kemencés finomságok és bográcsos gulyásleves teremtettek igazi közösségi hangulatot, majd az ünnepi köszöntőt és kenyérszentelést követően a Concerto Duó koncertje várta a résztvevőket. Az este a strandon

folytatódott a Pepita '77 Tánczenekarral és az ünnepi tűzijátékkal. Külön öröm, hogy a rendezvényen az étel- és italkínálatból befolyt bevételt a Faluház öltözőinek felújítására fordítottuk.

A nyár során ismét bebizonyosodott, hogy a közösség ereje azokban a pillanatokban mutatkozik meg igazán, amikor együtt vagyunk. Egy koncert, egy tánc, egy közös sütés, egy sportprogram vagy akár egy sakkjátszma mind lehetőséget teremt arra, hogy találkozzunk, beszélgessünk és közös élményeket szerezzünk.

Őszi programok. A nyár elmúltával sem áll meg Zánkán a közösségi és kulturális élet. Már szeptemberben különleges programok várják az érdeklődőket.

Szeptember 29-én a Házhoz megy a Zenede interaktív hangszerbemutató program érkezik Zánkára, amely elsősorban az iskolás gyermekek számára kínál játékos és élményszerű találkozást a hangszerekkel és a zene világával.

Ugyanezen a napon egy különleges, ingyenes látogatásra is lehetőség nyílik a veszprémi Várborotnyban. A programra előzetesen jelentkezők vehetnek részt, így a zánkai érdeklődők egy különleges történelmi helyszínt ismerhetnek meg.

Október 3-án szüreti felvonulással köszöntjük az őszt. A Tenger-Szem Panzió és Lovardától induló menet zenével, szüreti hangulattal, finomságokkal és kóstolókkal járja majd be Zánka utcáit.

Október 7-én az Idősek Napja alkalmából köszöntjük településünk szépkorú lakóit, október 10-én pedig egy különleges kulturális program várja az érdeklődőket a Faluházban: „Hazaszállnak a füstkarikák – Apám emlékére”, Sáfár Mónika és Kautzky Armand irodalmi és zenés emlékestje.

Október 17–18. között Egészségnapok lesznek a Faluházban, ahol szűrővizsgálatok, egészségmegőrzéssel kapcsolatos előadások és mozgásprogramok várják az érdeklődőket. Október 22-én közös megemlékezéssel idézzük fel az 1956-os forradalom és szabadságharc eseményeit, október 30-án pedig a családoké és a gyerekéé lesz a főszerep a halloweeni tökfaragáson.

A nyári élmények után tehát újabb tartalmas hónapok várnak ránk. Hisszük, hogy egy település közösségi élete nem csupán a nagy rendezvényekből áll, hanem azokról az alkalmakból is, amikor lehetőségünk van egymással találkozni.

Köszönjük mindenkinek, aki a nyári programokon részt vett, segített, fellépett, közreműködött vagy bármilyen módon hozzájárult Zánka közösségi életéhez. Ősszel pedig folytatjuk – találkozunk a következő programokon!

Pataki Éva, művelődésszervező

Klubhírek

Életmód klub. 2026. május 30-án az Életmód klub tagjai egy tartalmas, élményekben és kulturális látnivalókban gazdag kiránduláson vettek részt. Utunk során Fehérvárcsurgóra, Székesfehérvárra és Várpalotára látogattunk el. A napunk a történelmi emlékek felfedezése mellett a közös élmények és beszélgetések jegyében, jó hangulatban telt el.

Első állomásunk Fehérvárcsurgó volt, ahol a gyönyörű Károlyi-kastély és annak festői parkja várt bennünket. A programot egy kellemes kávézással kezdtük, majd idegenvezetőnk segítségével megismerkedtünk a kastély történetével. Sok érdekességet hallhattunk a Károlyi család életéről és szerepéről, valamint arról, hogyan változott a kastély funkciója és jelentősége a különböző történelmi korokban. A kastélyparkban tett séta során a természet szépségeiben is gyönyörködhattunk, így a kulturális programot egy kellemes, pihentető séta egészítette ki.

Következő úti célunk Székesfehérvár volt. Az ebédet követően ellátogattunk a különleges hangulatú Bory-várba, ahol megismerhettük Bory Jenő és családja történetét. A vár nemcsak építészeti különlegességeivel, hanem a művész életével, munkásságával és családjához fűződő kapcsolatával is lenyűgözött bennünket. A vár különleges atmoszférája és gazdag művészeti öröksége maradandó élményt jelentett mindannyiunk számára.

Délután Székesfehérvár belvárosát is felfedeztük. Sétánk során megtekintettük a város legfontosabb nevezetességeit. Jó volt együtt barangolni a történelmi belvárosban, megcsodálni az épületeket és közben egy kicsit megpihenni, beszélgetni is.

A kirándulás utolsó állomása Várpalota volt, ahol a Thury-vár árnyékos oldalán zártuk a napot. A közös borozás kellemes lezárása volt a tartalmas programnak. Ezúton is szeretnénk megköszönni a borfelajánlást, amely még hangulatosabbá tette a kirándulás lezárását. A kirándulás lehetőséget teremtett a közös élményekre, a kulturális értékek felfedezésére és a közösség

erősítésére is. Élményekkel gazdagodva, kellemesen elfáradva és sok szép emlékekkel tértünk haza.

Bácsi Krisztina

Magyar Tenger Népdalkör. Még alig ocsúdtunk fel a strandnyitó buli hangulatából, illetve a balatonakali Szent Iván-éji tűzkerékgurítás élményéből, máris elérkeztek a Halásznapiak, ahol népdalkörünk derekasan kivette a részét a vasárnapi programból.

A Faluház szervezésének köszönhetően meghívtuk a lesencetomaji, nyirádi, kolontári, tapolcai és ajkai kórusokat, akik egytől egyig eleget tettek a meghívásnak. A színvonalas műsorok után a Faluházban láttuk vendégül a mintegy 90 résztvevőt. A rendezvény lebonyolításában igazi összefogást tapasztalhattunk. Az önkormányzattól kapott 20 kilogramm húsból Kamondi Tamásék főztek nagyon ízletes pörköltet krumplival. Török Gyulának ezúton is köszönjük a szóda felajánlását és szállítását! A savanyúságról és a számtalan különböző süteményről a kórustagok gondoskodtak, ahogy a bort, az üdítőt és a pálinkát is nekik köszönhetjük. Az óvoda rendelkezésünkre bocsátott porcelántányérokat és evőeszközöket, a Faluházból pedig poharakat és kenyeret is kaptunk. Összességében egy nagyon jó hangulatú délutánt tölthettünk együtt. Volt közös éneklés, táncolás és ismerkedés. Az összejövetel után a Népdalkör tagjai elmosogattak és rendet tettek, amiért külön köszönet jár nekik. Jó látni, hogy ilyen összetartó csapatunk van!

A nyár folyamán egy másik fontos zánkai eseményen is részt vehettünk. Augusztus 8-án a zánkai katolikus templom 40. évfordulójáról emlékeztünk meg egy zenés ünnepi szentmise keretében. Alapító tagunk, Marosszékyné Csósza Mária mutatta be a katolikus közösség templomépítéshez vezető útját. Ezután nagy meglepetésünkre visszaadta a fellépő ruháit és elkészönt a Népdalkörtől. Természetesen továbbra is bármikor szívesen látunk, amikor időd engedi, énekelj vagy ünnepelj velünk!

Szeptember 26-án szurkoljatok nekünk, mert Kiscsőszre megyünk, ahol az Országos Népzenei Minősítőn mérettetjük meg magunkat. Az elmúlt 15 évben nem volt erre példa, most pedig a legnagyobb kihívást talán az jelenti, hogy a dalokat fejből, „füzet” nélkül kell előadnunk – amitől igencsak elszoktunk már. Sokat gyakorlunk, készülünk, hogy a tőlünk telhető legjobb teljesítménnyel képviseljük Zánkát egy ilyen neves eseményen."

Hornyák Krisztina

Nyári programok
az óvodában

Osztálykirándulás 1-2. osztály

Osztálykirándulás 5. osztály

Osztálykirándulás 6. osztály

Osztálykirándulás 3. osztály

Osztálykirándulás 4. osztály

Osztálykirándulás 8. osztály

Évzáró

Ballagás

Évnyitó

Szamárlátogató

Pályaorientációs nap

Nyári gyerekprogramok a könyvtárban

Bornapok

Istentiszteleti rend. Evangélikus vasárnap 8.30, református vasárnap 11 óra, római katolikus: szombaton 19.15. Az esetleges eltérő időpont a templomban, valamint a hirdetőtáblán kerül kihirdetésre.

Katolikus egyház – 40 éves a Zánkai Jó Pásztor katolikus templom. Az alapkövetételre 1984. július 29-én került sor az egyház telkén. Egy rosszízű tréfával kezdődött az ünnepség és Szendi József püspök úr késett. Telefon a püspökségre. Kiderült, kapott egy táviratot miszerint elmarad az alapkövetétel. Miután tisztázódott minden, püspök úr megérkezett, az összegyűlt hívek türelmesen kivárták, és megtörtént, amire vártunk.

Egy kis visszatekintés dióhéjban: a török időkben Zánka falu eltűnt. A betelepített protestáns németek kapták meg a lerombolt katolikus templomot. 1745-ben a rekatolizáció idején Padányi Bíró Márton veszprémi püspök felmérése szerint 4 katolikus élt a faluban. Számuk 1808-ig 30 fő. 1931-ben egy magánházban Marosszéky-Ziegler Emil és felesége Gubody Paula jóvoltából a katolikus közösség a hitélet gyakorlására kapott egy szobát, majd később az egész alsó szintet. A felszentelést Rott Nándor püspök végzete 1931. augusztus 23-án. A házat az ötvenes években államosították, majd a család 1975-ben visszavásárolta. Ekkor merült fel egy új templom építésének vágya.

Engedélykérek, tervek, ügyintézés és a munka megkezdődött. Többször merültek fel problémák, akadályok, de a Jóisten segítségével minden megoldódott. A hívek összefogtak, helybeliek, nyaralótulajdonosok, sokan viselték szívükön a templom építését, és anyagiakban, valamint munkával is besegítettek. Az építkezést a püspökség és a hatóságok felügyelete alatt nagy odaadással kísérte napi szinten Pál Laci bácsi helybeli lakos és Tóvári László győri illetőségű nyaralós. Azóta is lehet számítani a helybeli lakosok, nyaralótulajdonosok hathatós részvételére az egyházközségi életben. A templomkertet Csanádi Imre egykori tanácselnök és Takács Ferenc kertészmérnök-tanár tervezte, és szerezte be a növényeket. Wertán Zsolt budapesti nyaralós adományozta a teraszon levő keresztet a corpussal. A templomszentelésre 1986. augusztus 10-én került sor, Szendi József érsek úr végezte. Templom már van, de meg kell tölteni élettel! Megalakult az új egyházközség, amely szívvel-lélekkel tette a dolgát. Zánka hivatalosan filia, nem teljesen önálló, jelenleg a révfülöpi

plébániához tartozik. Az elmúlt 40 évben az itt szolgálatot teljesítő plébánosok: Magyar János, Facsar Sándor, Csizmazia Sándor és Szakács Péter. Munkájukat segíti a mindenkori képviselő-testület, a hitoktatók, a kántor, a sekrestyés, a templomi közösség. Különböző programok honosodtak meg. Karácsonykor betlehemes játék, a szentcsalád-járás felelevenítése, kirándulások, a pünkösdhétfői juniális, a kenyérszentelés, az augusztusi agapé, gyógynövények megáldása. A kilencvenes években beindult az iskolai hitoktatás, ezzel együtt rendszeres az elsőáldozás, a bérmlás, melyek többször Zánkán történtek. Ha nincs kántor a misén, akkor a Magyar Tenger Népdalkör katolikus tagjai vezetésével énekelnek a hívek. Jeles alkalmakon fel is lépnek Rábaközi Rita vezetésével. A nagybőjtben a temetőben a keresztútjárás felelevenítése. Virágvasárnap a passió előadása. Szentmisék heti egy alkalommal. Egyéb alkalmak kihirdetésre kerülnek.

A templom felszentelése után került sor a templombelső megújítására. Új oltár, padok, gyóntatószék, kórus, a sekrestye felújítása, a víz és a fűtés bevezetése. Terasz és új tető.

A püspökség munkatársai Miklós Balázs és Györky Attila tervei alapján helyi vállalkozók is részt vettek ezen munkálatokban. A harang a 40. évfordulóra ismét megszólalt, azóta is működik. Fatimából egy szép Szűzanya szobrot kaptunk. A helybeli asszonyok és nőklubtagok keze munkáját dicséri a sok szép terítő, a karácsonyfán a horgolt díszek, egy új betlehem. A kert karbantartásában az Önkormányzat hathatós segítségét, valamint a segítő családtagok munkáját is köszönjük.

Az oltárképet a sümegi Kocsis István festette. Jézus a Jó Pásztor, körülötte magyar szentek portréi: Szent István, Boldog Gizella, Szent Imre, Szent Erzsébet, Boldog Özséb, Kapisztrán Szent János, Szent Hedvig, Szent Margit, Szent Gellért, Szent László. A stáció képeit pedig Prokop Péter katolikus papfestőnek köszönhetjük.

Jó másfél évszázadig nem volt katolikus templom Zánkán, de voltak katolikus hívek, akik igyekeztek hitüket, és vallásukat megtartani. Gondoljunk rájuk hálával!

A visszatekintésben segítségemre voltak, Poór Ferenc helytörténész munkái, Gubody Paula jegyzetei, Zánkai Értéktár című könyv és személyes visszaemlékezések.

Marosszékyné Csósza Mária, egyházközségi tag

Akik távoztak...

Kolontári Géza (1944–2026). Mély fájdalommal, de hálás szívvel búcsúzunk! Csendesen megpihent életének 82. évében Kolontári Géza, aki évtizedeken át volt a zánkai kulturális és ifjúsági élet egyik aktív tagja és motorja. Önzetlen munkájával generációk számára teremtett közösséget, szervezett felejthetetlen bálakat, programokat és moziesteket. Munkásságáért 1998-ban átvehette a „Zánka Községért” kitüntetését. Köszönünk mindent, amit a közösségért és Zánkáért tettél!

Böhmné Kocsis Szilvia megemlékezése

Kolontári Géza ahhoz a nemzedékhez tartozott, amelynek nehéz gyerekkor jutott osztályrészül. Testvéreivel együtt már nagyon hamar kivette részét a munkavégzésből, az állatok gondozásából, a szőlő- és kertművelésből. Szakmunkásképző iskolába járt, lakatos képesítést szerzett, majd technikumot végzett. Mint később gyakran emlegette, ő is szeretett volna tovább tanulni, de a család anyagi helyzete abban a rendszerben csak az egyik gyermek taníttatását tette lehetővé. Mivel a család a háborúban elvesztette otthonát, neki kellett gondoskodni fedélről idősödő szülei számára. Ekkor épült fel az a zánkai ház, ahol egész életét leélte.

14 éves korától dolgozott a balatonfüredi hajógyárban, előbb fizikai munkásként, majd műszaki ellenőrként. Az üzem az évtizedek alatt több átszervezést és tulajdonosváltást élt át, ő azonban mindig büszkén emlegette, hogy 50 évet ledolgozott a gyárban. Üzemvezetőként napi 12-14 órát is bent töltött a gyárban, hogy mindhárom műszak munkáját irányítani tudja. Munkájára, szaktudására a nyugdíjkorhatár elérését követően is számítottak. A gyári munkán túl életének másik részét a répaföldi és tagyon-hegyi szőlők művelése, a borászkodás tette ki. Ezt is a tőle megszokott alaposággal és hozzáértéssel végezte, boraival több díjat is nyert a helyi borversenyeken.

Géza évtizedeken át aktív résztvevője volt Zánka közéletének. Volt tanácstag, több cikluson át önkormányzati képviselő, ami a helyiek iránta érzett bizalmáról tanúskodik. Évekig vezette a helyi

művelődési házat is. Sokan szerették közvetlenségéért, önzetlen segítőkészségéért, humoráért, ami a legnehezebb helyzetekben se hagyta el.

Élete úgy alakult, hogy nem nősült meg, nem születtek gyerekei, de testvérei gyermekeit, Attilát, Gyulát és Zsanettet a sajátjaiként szerette. S ők is mindig otthon érezhették magukat a zánkai házban. Ő maga gyakran töltötte az ünnepeket, a karácsonyt, születésnapokat családtagjainál. A gyerekek számára szinte második nagypapa volt. Évi és Peti, Gyuszi, Kriszti és Reni, Bianka és Boglárka, Zánkán pedig a szomszéd gyerekek, Zsolti és Ági, majd az ő gyerekeik, Dávid, Vivi, Bálint és Viki pótolták számára legalább némileg a hiányzó családot. Sokszor játszott velük, figyelemmel kísérte tanulmányaikat, életük alakulását, nem feledkezett meg születés- és névnapjukról sem.

Nyugdíjba vonulását követően, amíg egészségi állapota megengedte, aktív tagja volt a zánkai Kertbarátkörnek, rendszeres résztvevője volt a téli keddi esti összejöveteleknek és rendezvényeinek. Ahogy idősödött, egyre kevésbé tudta a családi örökségként rámaradt szőlőt művelni, így nagy fájdalmára meg kellett válni a pincétől és a szőlőktől. Betegsége előrehaladtával egyre visszahúzódóbb, zárkózottabb életet élt, lassan elmaradtak a rendszeres séták, már nem tudott eljárni

a Kertbarát Kör alkalmaira, a nyugdíjastalálkozókra, a halász- és bornapok programjaira sem. Idén állapota rosszabbra fordult, áprilistól állandó kórházi kezelésre és ápolásra volt szüksége. Betegségéből sajnos már nem épült fel, 2026. július 13-án egy budapesti kórházban csendesesen elhunyt. Halálával pótolhatatlan űrt hagyott maga után. Nyugodj békében, Géza!

Karácsony Józsefné (1949–2026) Zsuzsa családjával a 80-as években került Zánkára. A balatonfüredi vasútállomáson végzett munkája után több boltot is vezetett Zánka környékén. Később masszörként dolgozott, kedves természetét innen ismerhette meg a falu lakossága. Munkájával sok ember fájdalmát enyhítette, hozzájárulva testi jóllétükhöz és életminőségük javításához. Nyugdíjas éve alatt lelkes tagja volt a Nevesincs Színjátszó Körnek, nagyon szerette a társaságot és a fellépéseket. Hosszú betegség után csendesesen megpihent. Nyugodj békében Zsuzsa!

Bácsi Krisztina, rovatvezető

Halászat Zánkán II. rész

A cikk első részét 2026 júniusi számunkban olvashatják. Ez a második, befejező rész.

Ősrégi halfogó eszköz volt a szigony és a horog is. A zánkai Tájház néprajzi gyűjteménye is őriz csuka fogó szigonyokat, amelyeket a 20. század közepén is használtak a zánkaiak csukaívás idején. Természetesen illegálisan, mert ebben az időszakban már régen bevezették a magánszemélyek halászati tilalmát, illetve a halászat joga kizárólag az államé lett. Mégis, akinek a 2. világháború előtti időkben parti termőföldje után vízjoga volt Zánkán, az nehezen mondott le a halfogás iránti igényéről, sőt a kuláksorsba sorolással együtt járó szorongatás miatt az étrend-kiegészítő halról, mint fontos táplálékról. Akinek vérkúti szántója és nádasza után vízjoga volt, az a földje előtti öbölben halászó állami hajóról a vízjog alapján kezdetben bizonyos mennyiségű halhoz jutott. Ez a vízjoga azonban az államosításokkal megszűnt. A vízjogot a község vette át, illetve kapta meg az utána járó halmennyiséget. Ez azt jelentette, hogy évente két alkalommal, amikor a halászhajók Zánka előtt halásztak, a hajókról két nagy csonka kúp alakú fonott vesszőkosár (halkosár) halat (keszeget, kárászt, sügért, göndért, nagyon ritkán egy-két gardát) hoztak ki a partra, amit aztán a község lakosai között csekély fizetség ellenében kimertek. Paller Bárány Gáborné, Marika néni községi halkimérő „kofa” halmérlegét a Tájház néprajzi gyűjteménye őrzi. Bárány néni hamar elmérte a két halkosárnyi csemegét, és a zánkaiak (évente tehát kétszer) jól belakomázhattak a ritkán látott csemegéből. Mert a zánkai parasztember a 20. század ötvenes éveitől alig ismert más halat az asztalán. A fogasról, süllőről hallott ugyan, de soha nem kóstolhatta. Pontyhoz sem juthatott a községi vízjog alapján. Megelégedett a keszeggel, kárással, és más, apróbb, úgynevezett silány hallal, megszokta az ízét. Nem is volt finomabb étel a paprikás lisztbe hengergetett, jól átsütött keszegnél!

Fogtak azért más halat is Zánkán a vízben halászhók. Még a 19. században, 1825-ben történt egy eset, amit Oláh János nemespécseyi református prédikátor, néprajzkutató is megírt. Feljegyzései szerint „négy fontnyi, ember ábrázatot képző, sima, héjatlan, bajuszos csak mejj szárnyakkal és fetske fark formájú farkkal bíró feketés színű hal (nem a fűrt fogúnak faja volt-e ez? De nagyon kitsiny hal), mely a helységbe bevitetvén, nézésre bizonyos Ketskés János halász udvarában ki volt téve”. A prédikátornak csak később jutott tudomására az eset, és amikor az érdekes halat megtekintette, az már annyira bűzlött és mállott, hogy le kellett mondania arról a szándékáról, hogy beküldje a Nemzeti Múzeum számára.

Mielőtt csodára gyanakodnánk, egy lexikon segítségével tisztázzuk, hogy a Balatonban nem honos, de nagy ritkán megjelenő, Észak-Amerikából Európába behurcolt bemetszett farokúszójú pettyes törpeharcsáról (*Ictalurus punctatus*) lehet szó, amely lapított fejű, felső állkapcsán két nagy hosszú bajusszal rendelkező, ijesztő kinézetű, kisméretű ragadozó hal. Már csak azért is ritka, mert fenéklakó, éjszakai prédaleső, amely nappal rejtőzködik, s csupán a szürkület beálltával merül a felszín közelébe. Halászó embereink, akik a korán kelő és korán fekvő emberek közé tartoztak, és valószínű, hogy az addig csupán a nappali halászat folyamán hálóba kerülő pontyfélékhez, sügérfélékhez tartozókat, a keszeget, kárászt, csukát, gardát, fogast és talán a kecsegét is ismerhették, értetlenül álltak a jelenség fölött.

A nagy halászat eszköze az öreg háló vagy gyalom, amelynek a kezeléséhez a halászó embereknek már társulni, szövetkezni kellett. Lényegében a modern, gépesített halászat is ezt, illetve modern változatát használja, ahol már a gép vette át a háló kezelésének egy részét. Két hajóról a nyílt vízen vetik ki és kerítik be a hálót. A 19. században az említett tiszai halászhók még fáradságos munkával, evezve kerítették. Egy kerítés így két-három órába tellett, és a végén kézzel emelték ki a zsákmányt. Egy nap többször is kerítették, így munkájuk kemény és kimerítő volt. A gőzvonatást csak 1900-ban vezették be a balatoni halászatban és 1928-tól a Halászati Rt.-nél a hálót

már motoros csörlők húzták. Lényegében hasonló dízelmotoros parkkal és hasonló módon folyt a halászat a közelmúltban is Zánka partjai előtt. A vérkúti vonyó még sokáig is fontos halászó helye volt a Balatoni Halászati Rt. haláshajóinak. Gyakran láthatók voltak itt a vérkúti parttól néhány száz méterre a kerítésre várakozó hajók. Régebben, a 20. század első felében a vízjog után járó halmennyiséget itt tették partra a falu részére. Akinek ez nem volt kielégítő, az más megoldást is választhatott. A szájhagyomány szerint titokban magánszemélyek is szerezhettek halat megfelelő csereáru ellenében. A zánkai szőlősgazda, ha megpillantotta a haláshajót a vízen, fogott egy demizson bort, lesietett a partra, intett a halászoknak, és szabályos, de illegális árucserre üzletet bonyolított le velük. Borért halat - és mindenki elégedett volt az üzlet kapcsán. Jó borért friss halat kapott a zánkai, és belakomázhatott a család. Aki nem így cselekedett, az rosszul járt. Fenn is maradt egy vidám, talán rosszmájúnak is nevezhető történet egy ilyen csereüzlet létrejöttéről még a huszadik század közepe tájáról:

Egyszer egy zánkainak, aki nem állt jókedvű és bőkezű adakozó hírében, halra támadt kedve. Vízjoga ugyan nem volt, mert a birtokai a parttól messzebb feküdtek, de úgy gondolta, hogy megvesztegeti a balatoni halászokat egy kis finom keszeg érdekében. Leballagott hát a partra, ahol a haláshajót látta, és intett a jámbor halászoknak, jönnének ki hozzá egy kis megbeszélésre. Előadta kívánságát, és az előnyös megegyezés fejében megmutatta a magával hozott demizsont, amely tüzes zánkai borocskával volt tele.

A halászok először szabadkoztak, úgymond: szabályba ütközik, amit cselekednének, de végül kötélnek álltak. Visszafelé evezvén a hajóra, eldöntötték: ha méretes halat jogosulatlanul kiadni vétségnek is számít, senki nem tiltja a hulladék kiajándékozását. Annál jobbnak tűnik a fogás. Összeszedtek hát az illető atyafi szatyrába egy tucat állott, ki tudja mikor kifogott halat, és kievezve a partra, elcserélték azt a demizson borra. A jól kötött üzlet hitében gyorsan búcsút mondtak egymásnak; még nógatták is emberünket, hogy szedje a lábát

feltűnés nélkül. A halászok visszaindultak a hajóra, jóra való zánkai barátunk pedig eliramodott hazafelé.

A hajón nagy volt az öröm; rögvést szétöntöttek kinek bögrébe, kinek pohárba a könnyen szerzett itókát. Amikor aztán a köszöntő után szájukba döntötték a bort: köpni, nyelni sem tudtak: stikkes ecetféléket öntöttek a torkukba!

Így babrált ki egymással a balatoni halász és a zánkai parasztember. Ez a kis anekdota is rámutat, hogy a halhoz jutás a Balaton-parton a múltban becsületes alapon talán egyszerűbbnek tűnt, mint napjainkban. Az ezredfordulón talán könnyebb beutazni Zánkáról menetrendszerű busszal vagy gépkocsival a 20 km-re fekvő balatonfüredi vagy tapolcai piacokra, hogy a csemegére vágók élő halat vásároljanak az asztalra. Ennek ellenére vagy éppen ezért a halfogyasztás a mai Zánkán az amúgy is alacsony magyar halfogyasztási mutatóknak az ötödét sem éri el. Ehhez azt is tudnunk kell, hogy az említett piacokon pontyot, keszeget, busát vásárolhattunk, fogast, süllőt, gardát, kecsegét hiába kerestünk. Tessék talán megnézni Budapesten, vagy a lexikonban! - kapjuk érdeklődésünkre a nemleges választ. Az egyre emelkedő hal- és benzinárak mellett amúgy sem engedhetné meg magának az átlagpolgár, hogy ilyesmire gondoljon.

Ezért manapság is mindenki úgy segít magán, ahogy tud. A kilencvenes évek végén egyik barátommal egy nyári napon a rokona vízparti telkén strandoltunk. A nádasban (illegálisan) kiépített betonstégen napoztunk, miközben barátom fűzfavesszőből, cukorspárgából és egy kis darab drótból hajlított ideiglenes horogból sebtében összetákolta „horgászbottal” horgászni kezdett a jól bebetetett, stég melletti vízben. Tíz perc alatt nyolc, méretnél aluli keszeget fogott. Bevallom, minden lelkifurdalás nélkül nagy lakomát csaptunk aznap este, még a macska is megnyalta a bajuszát a finom sült keszegetől. Régen elmúlt már az a világ, amikor az ismert népdal szerint a hullámzó Balaton tetején csónakázó halászegény a szerencsét várta kétkezi hálójába. A gépesített halászat létrejöttével eltűnt a zánkai balatoni halászat amúgy is szerény folklórja,

néprajzi jelentősége. A gépesítés eredményeképpen a 20. század elején a Halászzati Rt. alapítói már nagyüzemi jelleggel, 600 méteres húzóhálókkal kezdtek dolgozni, és gőzhajókkal vontatták ki a dereglyéket a halászat színhelyére, a tanyára, vagy régi nevén vonyóra. Lukács Károlytól tudjuk, hogy 1924-től már 1200 méterre növelték a húzóháló hosszúságát, 1928-tól pedig, mint ismeretes, motoros csörlőkkel húzzák be a hálókat 1000-1500 méteres kötelek segítségével. A nagyüzemi halászattal együtt járt a halállomány minőségi átalakulása, egyes halfajták megritkulása, egyszóval megindult a Balaton természeti kincseinek egyfajta kizsákmányolása.

A nagyüzemi halászat nem volt veszélytelen. 1925 májusának elején nagy orkán dühöngött a tavon. A vihar Zánkánál a halászatot a nyílt vizen érte, egy halászbárkát felborított, és hat halász a Balatonba fulladt.

A vérkúti öbölben, az egykori vonyó helyén, a mai Balaton utcánál volt az Halászzati Vállalat halászmólója, hol a halászhajók kiköthettek, és a parton egyik északi parti tanya, ahol az 1960-as években épült meg a Balatoni létesített haltárolókból telepítést is végeztek a kellő időben. A mólót és a haltárolókat idővel lebontották, napjainkban nem folyik nyílt vízi halászat, s már régóta, több mint hatvan éve nincs vízjog alapján történő halkiadás. Nincs halértékesítés sem Zánkán, így csak a horgászok szerény zsákmányából juthat hozzá az egyre drágább balatoni halhoz nagy ügyeskedéssel az itt élő polgár.

Hogyan halásztak a közelmúltban is a modern halászhajók a vérkúti öbölben? A vérkúti tanyát két „rúgatóval” 6-8 óra alatt le lehetett halászni. Ehhez két hajót használtak (egy 15-16 emberből álló brigádhoz két halászhajó tartozott, továbbá egy hálóshajó és egy halashajó). A parttól úgy másfél kilométerre, a tanyafejnél kezdődött a kerítés, vagyis a meghalásztandó területnek a háló elszórásával történő elkerítése. Ezt nagy elővigyázattal kellett elvégezni a tanya tőszomszédságában, a volt Határszállás létesített Úttörőváros 1975-ben

megépült kikötőjét használó személyszállító hajók forgalma miatt. Ezután a halászhajók előrementek a part felé és lehorgonyoztak. Megvárták, amíg a háló nyugodt körülmények között megtelik hallal, s ezután kezdődhetett a rúgás. Ez azt jelentette, hogy a háló köteleit felcsévélték, majd a hálót előbbre húzták a part felé. A második rúgásnál már annyira megközelítették a partot, hogy a kiválás után kezdődhetett a csapás, vagyis a két hajó összetalálkozásával a háló összehúzása. Kezdetét vette a háló kihúzása. Itt kézi erőt is igénybe vettek, így ezt a műveletet markolásnak nevezték. A markolás legszebb mozzanata volt a háló közepén lévő zsák kiemelése és tartalmának 30-50 kg-os adagokban való hajóba szagatása.

Régen, amikor a demizsonnal megjelenő zánkai gazda kivárva a szagatást, beintegetett a hajóra, számíthatott arra, hogy ő is részesül a gazdag vérkúti zsákmányból. Előfordult (egyre ritkábban ugyan), hogy olyan nagy volt a fogás, hogy a hajókon fellelhető minden lehetséges helyet megtöltöttek hallal.

A vízparti lakosság vízjogának elvesztésével a Balaton partján gyakran csak hasonló törvénytelen módszerekkel lehetett balatoni halhoz jutni. A balatoni halállomány ugyanis a Rákosi-korszaktól kezdve az állami rablógazdálkodás következtében drasztikusan lecsökkent; hozzájárult ehhez az Aldrin nevű gyomirtószer által előidézett 1965-ös tömeges halpusztulás. A halászzati üzleti terveknek ennek ellenére sem csökkentették, ami aztán csaknem végleges katasztrófát okozott. Hozzájárult ehhez nagyon sok meggondolatlan infrastrukturális beruházás is: többnyire a mértéktelen partfeltöltések.

Máig is folyik a vita a halászat és a horgászat között a balatoni halászat jogosultságáról: hová tűnt az évente lehalászott több száz vagonnyi halzsákmány, és miért nem lehet olcsó balatoni halhoz jutni a Balaton partján?

Poór Ferenc

42 éve a zánkai védőnői szolgálatban Interjú Rózsa Gabriellával

Amikor az első gyermekemmel lettem várandós, még nagyon más világban éltem. Rózsa Gabriella az 5. kirendelt védőnő volt, akivel közvetlen gondozói kapcsolatba kellett kerülnöm a Zánkára vezető utam során. Remélem nélkülem is tudjátok, hogy milyen szerencsések vagyunk, hogy itt és hogy ilyen segítséggel lehetünk szülők, nagyon büszke vagyok Gabira! Köszönjük, hogy vagy nekünk!

Hogy kezdődött?

Mindig is gyerekekkel akartam foglalkozni és kezdettől fogva vonzott az egészségügy. Gondoltam ápolónő leszek vagy bölcsődei gondozó nő. Egészségügyi szakközépbe mentem és mivel jól tanultam, felvetődött az orvosi- és a gyermekorvosi szakma. Jobban belegondolva úgy láttam, hogy egy orvosi pálya mellett anyának lenni, valahogy nem fér össze. És akkor köztes megoldásként választottam a védőnői szakmát. Csak az első 5-10 évben gondolkodtam a váltáson, de mind jobban megszerettem. Kezdetben csalódás volt, hogy nem a gyerekekkel kell foglalkoznom, hanem a szüleikkel. Ami nagyon más.

Szóval a belátás döntött, nem a szíved?

Monostorapátiban születtem és nőttem fel. És ott Rózsika (Rábai Józsefné) volt a védőnő, akit nagyon, de nagyon szerettem, a példaképem volt. Őhöz jelentkeztem gyakorlatra is.

Azt is Rózsikának kell megköszönnünk, hogy Zánkára kerültél?

Vidéki és városi gyakorlatot is kellett végeznünk. Budapesten végeztem a városit, aztán hozzá, Monostorapátiba mentem. Akkor már Rózsika 4-5 éve helyettesített itt, mert nem volt a zánkai körzetben védőnő. Nekem ugyan felajánlották a kapolcsi körzetet, terveztünk is ott letelepedni. Viszont mivel itt nem volt védőnő és ráadásul üres volt a szolgálati szoba, gondoltuk átmenetileg elfogadom az állást, majd idővel visszatértek Monostorapátiba.

Pontosan hány éve tart Nálad ez az átmeneti állapot?

Most augusztus elsején volt 42 év.... Emlékszem, 4-5 évet kellett volna várunk a kiszemelt monostorapáti telekre. Közben a zánkai önkormányzat felajánlotta, hogy mivel itt a lakótelepen felszabadult egy kedvezményes telek, igényelhetjük...

Megbántad?

Jó pár év kellett, hogy azt mondjam, Zánkára jövök haza, és meglátogatom az otthoniakat. De nem bántam meg. Azalatt építkeztünk itt, amíg gyesen voltam két gyermekemmel a szüleimnél. Mire visszajöttem dolgozni, elkészült a családi házunk.

Mesélj egy kicsit a szakmádról!

Elég sokrétű a munkánk: egészségnevelés, gyereknevelés, étrendi tanácsadás és amit a legjobban szeretek: a csecsemőkori étrendi- és mozgásfejlődési tanácsadás. Ám, ahogy múltak az évek, egyre nagyobb adminisztrációs kötelezettség hárult ránk. Az iskolai munkát se preferálom, mert a gyerekekkel ott találkozni, kevés lehetőséget ad a közvetlen kapcsolat kialakítására. Amikor valaki várandós, a kezdeti időkben gyakran találkozunk, ekkor alakul ki az a közvetlen kapcsolat, leginkább az anyával, ami nekem a legszebb. Mára már azok az anyukák szülnek, akik nálam voltak újszülöttek.

Szeretem a statisztikát...

A ma gondozott állományom 40-50 százalékát teszik ki azok a családok, akik itt születtek és felnőve itt telepedtek le. A körzet 7 faluból áll. 2-3 éve pedzegetik, hogy kettéosztják a körzetet, mert ez a 840-860-as körzetlétszám duplája a körülöttünk lévő 300-300 alatti létszámmal bíró körzeteknek. Ide tartozik Zánka mellett az Erzsébet-tábor, Balatonszepezd, Tagyon, Szentantalfa, Balatoncsicsó, Szentantalfa és Óbudavár. Az Erzsébet-táborban a kezdeti időben jóval magasabb volt a gyereklétszám, mint Zánkán. Decemberben költözött el az utolsó család, akikhez még kijártam a táborba. Aki állandó lakos, azt kötelességem gondozni, hiszen a védőnő nem választható. Ugyanígy, aki benyújtja hozzánk a

gondozási kérését, azt felveszem. Nem szükséges tartósan beköltözniük a körzetbe.

Milyen tendenciát fedezettél fel az évek során a gyerekekben?

Sokat mondom a szülőknek, hogy a gyerekek idegrendszerében élettani elváltozásokat okoz a képernyőzés. A digitalizáció fejlődésével, itt az internet világában a szülők sokkal jobban tájékozódnak, mint 40 éve. Nemcsak engem kérdeznek meg, hanem utánanéznak maguk dolgoknak. Mikor egy kismama igazán mélyen beleveti magát egy-egy ilyen témába és azt megosztja velem, azért nagyon hálás tudok lenni. Az ember élete végéig tanul.

Téged nagy elfogadás övez...

Kötelességem kimenni a kisgyermekes családokhoz, de ezt a szülők egy formanyomtatványon az aláírásukkal megakadályozhatják. Ilyen esetben a Gyermekjóléti Szolgálat tartja a kapcsolatot velük. Velem ilyen nem fordult elő. Egyik nyáron ambulánsan leköltözött családban volt egy újszülött. Amikor menni akartam jelezték, hogy nekik van gyerekorvosuk, nem szeretnék, ha mennék. Akkor felajánlottam ezt a papírt, elutasították. Inkább engedték, hogy oda-odalátogassak. A végére olyan barátság alakult ki közöttünk, hogy miután hazaköltöztek, engem keresett fel telefonon az anyuka és mindent megbeszéltünk.

Rengeteg tapasztalat ért a mindennapi gyakorlatból. Annyit fejlődik a világ, különösen az étrenddel kapcsolatban érezni azt, hogy akkora változás ment végbe a csecsemőtáplálás, kisgyerektáplálás tudományában. Amikor elkezdtem dolgozni még ritkaság volt, hogy valaki 4 hónapnál tovább szoptassa a gyermekét. Egy nazarénus anyukával korán jó kapcsolatunk lett és ő néha vitatkozgatott velem, mondta, hogy „jól van, azért majd ha neked is gyereked lesz, meglátod, hogy azért nem teljesen így mennek a dolgok”. Amikor visszajöttem GYES-ről meg is követtem őt. Mert fontosak a könyvek, de az ösztönök is nagyon fontosak. A két gyermekem is egészen más volt. Egyénenként más-más működik.

A szentantalfai családok mellett sok mindent megtapasztalhattál.

Hatalmas tanulópénz volt látni, ahogy 2-3 gyerek után próbáltak tanácsot adni egymásnak az anyukák: mert rosszul csinálod, így kell ezt csinálni... míg bele nem született egy 5. „fekete bárány” a családba, akivel akárhogy próbálta a rég bevált módszereket, nem sikerült táplálnia. Nem csak azon múlik, hogy milyen a genetika, milyen a környezet, a nevelés...

...hanem a kettőjük kapcsolata dinamikája is egy tényező az egyenletben.

Nekem két unokám van, nekik ötvenvalamennyi és ezt megtárgyaljuk: hogy is jegyezhetik meg a nevüket, hogy tud aktív nagymama lenni 50+ unokával?! És tudnak. Időnként irigyeltem is a szemléletüket, mert a legnagyobb problémán is olyan könnyedén túltették magukat, mert hiszik, hogy Isten akaratából van úgy. A vallástalan ember eszköztelenül őrlődik a miérteken, okot és hibást keres.

És aki keres, az talál.

Az évekkel egyre több alkalommal találkozom gyermekágyi depresszióval. Jó, hogy a fiatalok külön költöznek és önálló életet élnek, de egy lány pörgős élet után belecsöppen az anyai minőségbe: egész napját otthon, egyedül a gyermekével tölti, akkor nagyon könnyen, gyorsan felüti a fejét a depresszió.

Csak a változás bizonyos.

Kezdetben gyalog jártam, nem volt autóm, de mindig volt, aki megállt, felvett. Életemben egyetlen egyszer jöttem haza gyalog Óbudavárról. Akkora volt a jég, hogy senki se ült autóba. Mindent hó borított. Csend, nyugalom, szép idő. Szerettem gyalogolni. Ma már ez se férne bele, nincs arra idő, hogy gyalog induljak el látogatni! Két éve még nem akartam senkit leadni, úgy éreztem mintha az enyémekeket akarnák elvenni, de rájöttem, hogy ekkora dokumentációs teher mellett én már nem tudom rendesen végezni a munkám. Ha változtatnak a körzeten, akkor előfordulhat, hogy maradok. Erre kevés esélyt látok, ezért már inkább a jövő évi utazásaim tervezgetem.

Ringler-Szabó Irén

rovatvezető

Krizantém – az ősz virága

A virágszimbolikában a krizantémot a hosszú élet, a halhatatlanság, a boldogság, az öröm, az optimizmus, az igazság, a testi-lelki pihenés, a kitartás, az erényesség és az előkelőség szimbólumaként is megtaláljuk.

Kínában a nyugalmat, a szépséget és a magányosságot is szimbolizálja. A fehér virágú krizantém kifejezetten az emlékezést, a vörös a sírig tartó szerelmet jelképezi. Mivel az év egyik utolsó virágzó növénye, a tél hírnökét is tisztelhetjük benne.

Először Hollandiában, később Franciaországban és Angliában terjedt el. Nemesítése az 1830-as évektől zajlik, intenzív termesztése pedig az 1930-as években kezdődött. Egészen az 50-es évekig a nagyvirágú fajtákat részesítették előnyben, később az egyszerűbb (szimpla) színes virágú fajták váltak divatossá. Hazánkban a virágzó növényeket kedvelők körében eddig az ősszel virágzó évelő fajták hódítottak, főképp a gömbszerűre nevelt krizantémok.

Az ősszel virágzó évelő krizantémok általában középmagasak, száruk elágazó, a levelek tojásdad alakúak, erősen hasogatottak. Jellegzetesen erős illatú virágai szabályos formájúak, lehetnek egyszerűek és teltvirágúak is. Kedveltek a pompom-, tűszirmú, margaréta- és a szellőrózsa-virágzatú fajták is. A szirmok a virágon jellegzetesen sugarasan helyezkednek el. A virágok színe a krémszínű virágoktól kezdve az élénksárgán, narancssárgán át a pirosig, bíbor színűig terjed. Az évelő krizantém virágzásának feltétele a napi 13-14 órás éjszakai sötétség, rövidnappalos növény.

A krizantém különböző fajtái közül áttelelő és egyéves növényeket is választhatunk. Annak eldöntését, hogy melyiket válasszuk a kertbe, csupán a virágágyásunkban rejlő lehetőségek (növény-összetétel, talaj, fényviszonyok) és saját igényeink szabják meg.

Általános szabály, hogy minél díszesebb a növény, annál kevésbé fagyűrő. Ez alól ugyan vannak kivételek, de jellemzően amelyik fajta a virágzásra

nagyobb hangsúlyt fektet, annak kevesebb energiája marad a télre való felkészülésre. Az évelő krizantémok gondozása nem bonyolultabb az egyéves testvéreiénél, viszont körültekintőbben kell kiválasztanunk a helyét, mert az utólagos bolygatást nehezen tűri.

Pádár Andrea kertészmérnök, Boróka kertészeti

Mozgalmas nyár a könyvtárban

Mozgalmas és élményekkel teli volt az idei nyár a könyvtárban. A szünidő alatt az intézmény nemcsak a helyi lakosok, hanem a környéken nyaraló családok számára is igazi közösségi terré és a tartalmas kapcsolódás központjává vált. Június végén, Mogyorósi Márk meseíró interaktív könyvbemutatót tartott. Soma és Döme rejtelmes utazásai – Hazánk régmúlt celebjei című mesekönyvét mutatta be játékos formában. Júliusban egyfajta hagyományt teremtve, szerda délelőttönként rendszeres mesefoglalkozások várták a látogatókat. Ezek az alkalmak mindig tartogattak valami újdonságot: a gyerekek mesefilmeket, diafilmeket nézhettek, élvezhették a papírszínház különleges látványvilágát, és klasszikus meseolvasáson vehettek részt. A mesék után kreatív kézműves foglalkozás keretében alkothattak a gyerekek és szülők egyaránt. A könyvespolcok között izgalmas keresős játékban is ügyeskedhettek a gyerekek. Augusztus elején Tokody Klára meseíró volt a könyvtár vendége, aki a Csodák tava c. interaktív foglalkozás keretében a balatoni mondák csodálatos világába kalauzolta el a résztvevőket.

Szeptember 11-én a Cinemira Nemzetközi Gyerek- és Ifjúsági Filmfesztivál által összeválogatott mesefilmek vetítése volt a program. Ezt követően őszi díszeket készíthettek a résztvevők. A következő programokra is szeretettel várom az érdeklődőket: október 9-én társasjáték délután, az őszi szünetben mesedélután lesz a könyvtárban.

Aktuális hírek, könyvajánlók:

<https://www.facebook.com/zankakonyvtar>

Filepné Kovács Julianna, könyvtáros

Adventi ablakok. A karácsonyi időszakban, december 1-től ismét szeretnénk, ha nyílnának az adventi ablakok. Az ünnepi díszkivilágítás mellé, aki vállalja, hogy az egyik ablakába egy számot is elkészít, kitesz, kivilágít és vízkeresztig minden este felkapcsol, az jelentkezzen a programszervezes@zankaph.hu címen november 20-ig. A szokásnak megfelelően idén is megosztja majd a Faluház minden nap Facebookon, hogy körülbelül hol fog kinyílni aznap az adventi ablak, és lehet indulni a keresésre. Van lehetőség arra (de nem kötelező), hogy 18 és 19 óra között a kapu előtt egy kis vendéglátással készüljön a „számos ház” – forralt borral, teával, zsíros kenyérrel, pogácsával vagy bármi mással. De a lényeg természetesen nem a trakta, hanem a keresés, a megtalálás és az együttlét öröme.

Gyógyszertári nyitva tartás. A Szent Benedek gyógyszertár ősztől az alábbi rend szerint tart nyitva: hétfő 8-18 óra, kedd 9.30-16.30, szerda 8-18, csütörtök 8-15, péntek 9.30-15.30. Szombaton és vasárnap zárva.

Avarkupacok. A településüzemeltetés az idei évben környezetvédelmi okokból, ökológiai tudatosságból néhány kijelölt zöldterületen nem távolítja el a lehullott leveleket, hogy téli menedéket nyújthasson állatoknak, illetve a lebomló levelek pedig táplálhassák a talajt. A területeken ezt tábla is fogja jelölni.

Téli menetrend. Augusztus 30-án véget ért a nyári menetrendi időszak, szeptember 20-án pedig az utószezon is, ekkortól a vasúton a téli menetrend lesz érvényes. Kétóránkénti sebesvonati forgalom marad Zánka és Budapest között, illetve november 1-jéig hétfévente közvetlen kapcsolattal Szombathely irányába.

Szemétszállítás. Október elsejétől már nem viszik el a nyaralóktól a hulladékot, de az edények ürítésének napja nem változik, marad hétfőn, a kiskocsis utcákban pénteken. A szelektív hulladékot a hónap harmadik csütörtökén viszik el továbbra is.

Zánkaiaktól (nem csak) zánkaiaknak

Dr. Csértán Balázs ügyvéd – ingatlanjog, cégjog, öröklési jog. Amennyiben ügyvédi segítségre van szüksége, forduljon hozzám bizalommal! +36 30 596 9261.

Lapiföldek családi farm nyitott kapukkal várja látogatóit, kézműves termékekkel. Nyikos Dávid +36 20 401 8212.

PuhaPracli Kutyakozmetika Zánkán! Türelmes ápolás kicsiknek és nagyoknak, márciusi nyitással. Nálam a kutyusa jó kezekben van! Időpont: +36 30 863 8256.

Szabadidő, hétvége, ünnep, utazás?

Programturizmus! Legyen elérhető portálunkon ajánlataival, mert hatékonyan növelheti vendégforgalmát. www.programturizmus.hu

Tenger-szem Panzió és Lovasudvar 8 szobával és összesen 23 férőhellyel, lovaglási lehetőséggel, finom reggelivel, úszótóval, borterasszal várja kedves vendégeit.

Évelők és egynyáriak, dísz- és haszonnövények, vetőmagok, a **Boróka kertészetben**, Pipacs utca 1. Nyitva H-P 9-12 és 14-17, szombaton 9-13 óráig.

Játékos logika tanfolyam az iskolában 3-5. osztályosoknak hétfőn 14 órától. Gondolkodásfejlesztés, IQ-teszt, furfangos feladatok. www.logIQa.hu

Szeretnénk támogatni a helyi vállalkozásokat, szolgáltatókat, termelőket, ugyanis a lapban ingyenes megjelenési lehetőséget biztosítunk 160 karakter erejéig azoknak, akik Zánkán szolgáltatóknak vagy termelnek. Ebbe a 160 karakterbe kell beleférnie az elérhetőségnek és minden információnak. A hirdetéseket a Hírmondó e-mail címére várjuk: hirmondoszerk@gmail.com.

Kérdezz-felelek rovatunkban kivételesen egy aktualitás miatt a Honismereti kör vezetőjét, rovatvezetőnket, György Pétert kérdezzük.

Második világháborús bomba Zánkán

2026. július 28-án szokatlan esemény történt Zánkán: a Vadvirág utca 1. szám alatt, az Újhegyi út mellett egy építkezésen második világháborús bombát találtak. A robbanószerkezetet a gyújtószerkezet kiszereleménye után tűzsereszek szállítottak el. A bomba 50 kilós volt, és a környező utcák lakóit – összesen 30 ház 52 lakóját – evakuálták a munkálatok idejére. Ugyan nem ez az első és vélhetően nem is az utolsó második világháborús, fel nem robbant harci eszköz a talajban, megkérdeztük a Honismereti kör vezetőjét, lapunk rovatvezetőjét, György Pétert, mit lehet tudni a község környékét érintő háborús cselekményekről.

Hogyan vonult át a front Zánkán?

Mielőtt a zánkai eseményekre rátérnénk, érdemes egy egész rövid kitekintést tenni a Dunántúl középső térségéért folytatott küzdelmekre. A szovjet csapatok 1944. december 7-re teljesen elfoglalták a Balaton déli partvidékét, Veszprémet 1945. március 23-án, Balatonfüredet, Nagyvázsonyt és Tótvázsonyt március 25-én érték el. Zánka felé két irányból törtek előre: Füred felől a parton, illetve a Nivegy-völgyből a Szentantalfa–Tagyon-vonalon. A védekező német és magyar csapatok a Tagyon-hegy, Hangyástető és a Hegyestű déli oldalába ásták be magukat. A szovjetek március 26-án áttörték a Nagyvázsony–Dörgicse–Sárgpuszta közötti frontvonalat, és közvetlenül Zánka mellé, a Sági-erdőbe jutottak. Tüzérségi párbaj lövedékei szelték át az emberek feje felett a léghajót, a lakosság a környező szőlőhegyek pincéiben húzta meg magát. Március 27-e éjszakáján néhány páncélos támogatásával a szovjetek Tagyon mellett áttörték az utolsó védelmi vonalat is, és hajnali 4 óra körül az első osztagok benyomultak a

faluba. A község házai között tűzharc nem volt, a védők még időben visszavonultak nyugati irányban, illetve tizennégy honvéd a hadnagyuk vezetésével megadta magát, és fogságba került.

Tudunk valamit a falu bombázásáról?

A feljegyzések szerint szovjet repülőgépek a déli part irányából már a front érkezése előtt is többször támadták Zánka környékét, alkalmanként 4-4 bombát ledobva. Március 25-én és 26-án a szovjet 262. Bombázórepülő hadosztály kötelékei ötkilós repeszbombákkal támadták a tapolcai országutat és a falu környéki védelmi vonalakat. Bombatalálat érte a Fő utca és Ady Endre utca találkozásánál lévő Grósz-féle lakóház és szatócsbolt épületét, amely teljesen leégett, a háború után le is bontották.

Mit tudunk a harcok áldozatairól?

Poór Ferenc kutatásai alapján a holokauszt áldozatain kívül tizenkét polgári halottat nevezett meg. Négy személyről tudjuk biztosan, hogy a harcok vétlen áldozatai voltak, és nem balesetben, a szovjet katonák erőszakos bűnei, vagy más tisztázatlan ok miatt vesztették életüket. Blazsek Gizella tizenöt éves volt, amikor Viriusztelepről hazafelé tartva aknatalálat érte. Borbás Ernő 63 éves törvényszéki irodaigazgatóként a frontátvonulás idején érte aknatalálat. Halálának pontosabb körülményeit nem ismerjük. Gudmann Gizella 24 éves hajadon március 24-én délután 4 órakor bombatámadásban szerzett sérülései miatt hunyt el. A hatvanéves Vass Gyula a mai Petőfi utca 12. szám alatti házában a pincébe akart menni március 25-én, amikor szovjet repeszbomba hullott a ház mellé. Őt is repesztalálat érte, a tapolcai kórházban nem tudták megmenteni az életét.

Mózes Krisztián

Rózsa Gabriella védőnő

KÖZLEMÉNY

Az új településrendezési terv megalkotásáról

Tisztelt Lakosság!

A magyar építészetéről szóló 2023. évi C. törvény értelmében 2027. július 1-ig hatályba kell léptetni az új – hatályos jogi környezetnek megfelelő – településfejlesztési tervet és településrendezési tervet. Ez azt jelenti, hogy a jelenleg hatályos helyi építési szabályzatot (HÉSZ) és a településképi védelméről szóló rendeletet (Tkr.) egy újonnan alkotott helyi rendelet fogja felváltani. A képviselő-testület a településtervező árajánlatát elfogadta, így a napokban meg is indulhat a tervezési munka. Az önkormányzat természetesen le fogja folytatni az elkészült tervekhez vonatkozó helyi partnerségi egyeztetést, amelynek keretében lakossági fórumot fog tartani és amely egyeztetés során lehetőség lesz a konkrét tervekkel kapcsolatos lakossági kérések megfogalmazására.

A mostani felhívás célja, hogy az önkormányzat már a tervezés során is megismerhesse az új HÉSZ és Tkr-rel kapcsolatos lakossági véleményeket, elképzeléseket, észrevételeket, hogy minél pontosabb tervezői utasítást tudjon megfogalmazni a településtervező irányába. A módosítással érintett hatályos jogszabályokat itt találják:

HÉSZ és Tkr. a mellékletekkel:

<https://or.njt.hu/eli/427636/r/2019/10>

<https://or.njt.hu/eli/427636/r/2018/3>

Kérem a lakosságot, hogy ha idejük engedi forgassák ezeket a jogszabályokat, nézegessék a térképeket és segítsék tanácsaikkal a képviselő-testület munkáját. Alkossuk meg közösen azt a jogszabályt, amely a következő évtizedre meg fogja határozni a településünk arculatát.

Megkereséseiket a hivatal@zankaph.hu e-mail címre vagy a 8251 Zánka, Iskola utca 11. szám alatti postacímünkre várjuk.

Minden lakossági megkeresést előre is köszönünk!

Tisztelettel:

dr. Oláh Kálmán
polgármester

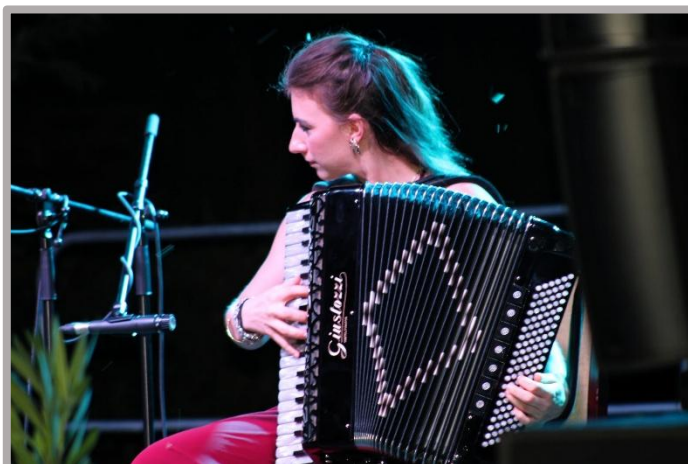
OKTÓBERI PROGRAMOK ZÁNKA 2026

- 10.03. SZOMBAT 14:00 óra** **SZÜRETI FELVONULÁS**
Hagyomány, közösség, jó hangulat!
- 10.07. SZERDA 15:00 óra** **IDŐSEK NAPJA**
Tisztelettel és szeretettel az idősebb generációért!
- 10.10. SZOMBAT 17:00 óra** **HAZASZÁLLNAK A FÜSTKARIKÁK**
Műsorom új szemszöge: a HONVÁGY.
Szereplők: Kautzky Armand (Jászai Mari - díjas), Sáfró Mónika (Jászai Mari-díjas, Erdemes művész), Vecsei László, Mukli Franciska - zongora
- 10.17. 10.18. SZOMBAT - VASÁRNAP 9:00 óra mindkét napon** **EGÉSZSÉGNAPOK**
Mozgás. Egészség. Közösség.
- 10.22. CSÜTÖRTÖK** **1956-OS FORRADALOM – NEMZETI ÜNNEP**
Emlékezzünk. Tisztelegünk. Együtt.
- 10.30. PÉNTEK 17:00 óra** **TÖKJÓ NAP**
Családi programok, alkotás, játék, vidámság!

Zánkán közösen éljük meg az őszt!

ZÁNKA

Impresszum. ZÁNKA I HÍRMONDÓ 162. szám. Kiadja: Zánka Község Önkormányzata • Főszerkesztő: Mózes Krisztián • Rovatvezetők: Bácsi Krisztina, Filepné Kovács Julianna, György Péter, dr. Oláh Kálmán, Pataki Éva, Pádár Andrea, Ringler-Szabó Irén, Simonné Mohos Éva • E szám szerzői továbbá: Bartalos Zsófia, Hornyák Krisztina, M. Csósza Mária, Poór Ferenc • Olvasószerkesztő: Bíró Barbara • Fotó: Bede Tamás, Bognár-Egyed Katalin, Csapó Kata, Filepné Kovács Julianna, Kocsis Ervin, Mózes Krisztián, Takács Flórián • Szerkesztőség címe: 8251 Zánka Rákóczi út 32. • Telefonszám: +36 30 48 24 013 • e-mail: hirmondoszerk@gmail.com • Készült: 600 példányban. • Nyomdai munkák: Extra Média Nyomda Kft., 8000 Székesfehérvár Fecskepart 4054/1 hrsz. • ISSN 2630-8274

Halász- és Bornapok

